

Управління культури, національностей та релігій
Миколаївської облдержадміністрації

Обласна бібліотека для дітей ім. В. О. Лягіна

Н
а
в
і
т
р
и
л
а
х

Випуск 6

Інформаційний список літератури
для учнів 1-4 класів

Миколаїв, 2024

016:821

Ч 69

Укладач В. Є. Щербак

Літературний редактор В. С. Тарасова

Відповідальна за випуск Т. А. Жайворонок

На вітрилах УІК : інформ. список літ. для уч. 1-4 кл. / Миколаївська обл. б-ка для дітей ім. В. О. Лягіна; уклад. В.Є. Щербак. - Миколаїв, 2024. - 16 с. - («Знайомтесь! Новинки з чарівної корзинки» Вип. 6.)

У виданні представлено джерела інформації для читачів молодшого шкільного віку, які бібліотека одержала у грудні 2023 року від Українського інституту книги.

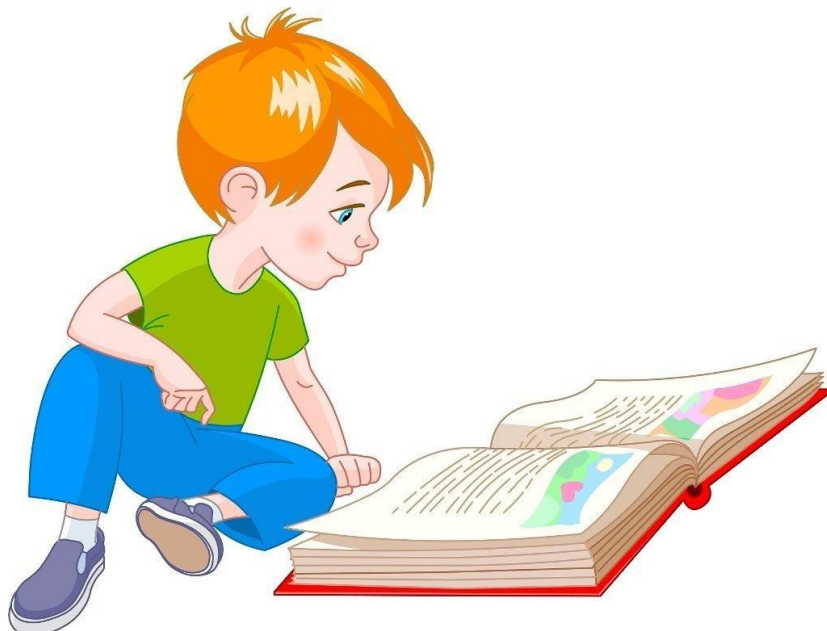
Шановні маленькі читачі!

Раді повідомити вам, що у грудні 2023 року наша бібліотека отримала нові книжки від Українського інституту книги! Ці чудові книжечки від українських авторів та видавництв, стали переможцями культурно-мистецьких проєктів 2023 року.

Український інститут книги разом із авторами цих цікавих книжок робить усе, аби ми з вами, діти, читали і пізнавали

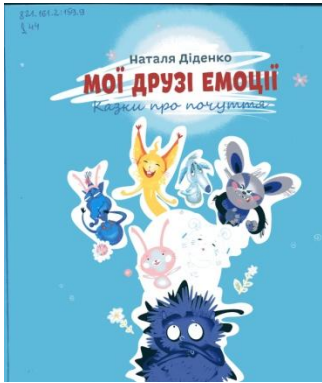
історичне минуле України; дізналися про життя дітей в окупації, про те, хто такі зооволонтери і чим вони займаються. Багато історій про дім і дружбу, про сміливість боротися за тих кого ми любимо. А ще до вашої уваги запропоновано незвичайне видання – це наш із вами помічник з мінної безпеки. У легкій і доступній формі він навчить вас основних правил поведінки, які допоможуть зберегти здоров'я і життя в умовах сьогодення...

Найкращий спосіб зарядитися позитивними емоціями у часи тривоги і хвилювань – хороша книга. Пропонуємо познайомитися з новими, цікавими книжками, які дійсно захоплять вас. Вони вже знайшли свої місця на книжкових полицях відділу обслуговування дошкільників та учнів 1 – 4 класів і з нетерпінням чекають на зустріч зі своїми читачами. Тут розмаїття на будь-який смак! Працівники бібліотеки підготували список літератури, який допоможе вам вибрати цікаву книжку від Українського інституту книги. Тож чекаємо на перших читачів новеньких книг у бібліотеці!

Науково-популярна література

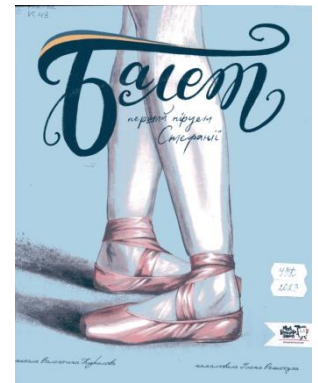
Діденко Н. Мої друзі емоції : казки про почуття / Н. Діденко ; худож. Н. Діденко. – Київ : Агенція «ІРІО», 2023. – 64 с. : іл.

Ця книжка познайомить вас, друзі, з основними емоціями і почуттями які переживає людина - смутком, радістю, злістю, заздрістю, спокоєм, страхом, любов'ю та вдячністю. Авторка видання впевнена, що негативних емоцій і почуттів не існує, адже усі вони закладені в нас самою природою і покликані захищати нас у цьому світі. Саме про це повинні знати маленькі читачі й не соромитися власних емоцій, а прислуховуватись до них, приймати їх, вміти правильно оцінити свій стан і впоратися з будь-яким проявом власних переживань.

Кирилова В. Балет. Перший пірует Стефанії : оповідання / В. Кирилова ; худ. Решетуша. – Київ : Моя книжкова полиця, 2023. – 175 с. : іл. – (Круті знання для пізнання).

Друзі, а що ви знаєте про балет? Хто і коли вигадав пуанти? А що таке арабеск, фуєте, пірует? Не знаєте? Мабуть, ви не балерина... А Стефанія знає і залюбки поділиться з вами цією інформацією, хоча ці знання часто давалися їй через біль у ногах та боротьбу із собою. У цій книзі розповідається про родину Лисенків, їх доньок, Стефанію та Марту. Дівчатка були розумні, допитливі, але зовсім різні за характером та захопленнями. Марта - рішуча та завзята, цікавилася айкідо, а Стефанія - ніжна та романтична, марила балетом, сценою. Разом зі Стефанією ви помандруєте у світ музики та хореографії, вивчите кілька «па», навчитесь накладати театральний грим та ... радіти життю. Ця книга не допоможе вам стати балериною, але ви точно полюбите балет так, як любить його Стефанія.

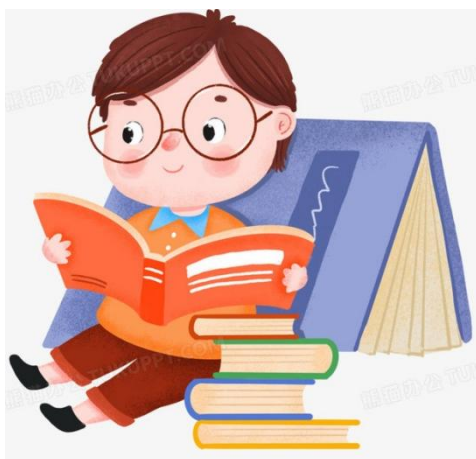

Ковалишена І. Крута історія перемог / І. Ковалишена ; худож. Ch. Galochka. – Київ : Моя книжкова полиця, 2023. – 164 с. : іл. – (Круті знання для пізнання).

У книзі представлено 9 історій перемог ХХ століття. Ви дізнаєтеся про перший зимовий похід армії УНР, битву за Британію, арабські повстання, перемоги Південної Кореї, Сакартвело, бунти українців у концтаборах. Усі ці історії висвітлюють несподівані деталі кампаній, доленосні рішення, показують, що інколи одна людина може все змінити, а часом і навпаки — зусиль цілої нації недостатньо, але поки ми всі живі — надія лишається.

Мовчун Л. В. Чому два чоботи - пара? : твій цікавий словник фразеологізмів : / Л. В. Мовчун ; худож. Л. Дубницька. – Київ : Світлич, 2023. – 144 с. : іл.

Це словничок яскравих фразеологізмів, до яких автор вдало відібрала влучні українські вислови. Для їх пояснення подано не лише короткі тлумачення, а й захопливі

оповідки про казкових істот, пригодницькі історії про дітей та добрі, світлі ілюстрації.

А також до кожного фразеологізму в посібнику можна знайти синоніми, які допоможуть вам, діти, ще більше збагатити свій активний словничок промовистими образними висловами.

Ольховська О. Основи мінної безпеки / О. Ольховська, Ю. Єрмоєнко. – Харків : Ранок, 2023. – 64 с. : іл.

Друзі, запрошуємо вас познайомитися з незвичайною книжечкою. Вона буде вашим помічником з мінної безпеки. У легкій і доступній формі вона навчить вас основних правил поведінки, які допоможуть зберегти здоров'я і життя в умовах сьогодення. В ній містяться запитання, над якими автор пропонує вам добряче поміркувати. Є тут також інтерактивні завдання, вікторина і тест, які допоможуть вам краще засвоїти матеріал. А гарні ілюстрації зацікавлять вас та зроблять навчання ефективним і необтяжливим.

Перконос К. Яся Непустуй, видатна дослідниця іграшок : оповідання / К. Перконос ; худож. К. Борисюк. – Київ : Портал, 2023. – 80 с. : іл.

На вас чекає зустріч із міською дівчинкою Ясею. Вона змушена провести літо в селі де немає інших дітей. Мама завжди вся в роботі, а мамин хлопець — найнудніший у світі чоловік, пан Зануда. Але Яся не нудьгує, вона знайде собі справу навіть у купі мотлоху і зрештою заснує цілий музей! Кухонний музей іграшок минулого століття. Друзі, ходімо до Ясі на екскурсію: там різні-різні іграшки радянських і пострадянських часів, історичні довідки, а ось — влучний гумор на додачу. В музеї цікаво і пізнавально.

Поліщук О. Українські науковці та винахідники. Розповіді для дітей : [для сімейного читання] / О. Поліщук ; іл. О. Черкун. – Харків : Основа, 2023. – 79 с. : іл.

Ці розповіді познайомлять вас, друзі, з українцями, які жили в період з XV до XXI століття. Обрані постаті не дуже відомі нам, окремі імена відновлені в науці та суспільстві лише за часів незалежної України. Але усіх об'єднує одне - свого часу вони створили чи зробили щось абсолютно несподіване! Всі ці історії спонукають вас бути освіченими українцями та українками, здобувати нові знання з різних галузей

науки та історії України, а в майбутньому, можливо, підштовхнуть до вибору професії.

Художня література

Винник Т. Місто на вікні : оповідання / Т.Винник ; худож. І. Панаріна. – Київ : Вид. дім «Маміно», 2023. – 47 с. : іл.

Це розповідь про війну яку на власні очі бачать діти – два братика, які

живуть на Сході України разом зі своїми батьками. Одного разу в їхнє красиве і спокійне місто увірвалася війна. Тато пішов на фронт, а хлопчики дивилися у вікно на своє, колись прекрасне і світле місто, по дорогах якого тепер снували танки, а в небі літали гелікоптери. І лише троянда, яку тато посадив на день народження одного з хлопчиків, рятувала їх настрій, нагадуючи про тата. Багато

змін чекало на них у місті, але вони знаходять вихід із важкої психологічної ситуації за допомогою творчості. Вони починають малювати місто своєї мрії – спокійне і світле, як колись. Місто щасливих людей.

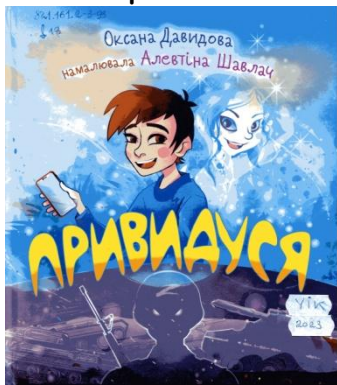
Горянська М. Нам не потрібна війна / М. В. Горянська. – Харків : Ранок, 2024. – 32 с. : іл. – (Розширюючи світогляд).

«Нам не потрібна війна» – своєрідний довідничок для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку про цінності, що були, є і будуть основою людяності за будь-яких обставин: турбота, повага, родина, захист, свобода, доброта... Саме це в час війни допомагає нам вижити, триматись одне за одного та перемагати ворога. Авторка книги стверджує: нам не потрібна війна, щоб бути справжніми людьми! В книзі представлені яскраві ілюстрації які для вас намалював Віктор Корягін.

Давидова О. Привидуся : повість / О. Давидова ; худож. А.С. Шавлач. – Тернопіль : Вид-во Богдан, 2023. – 120 с. : іл.

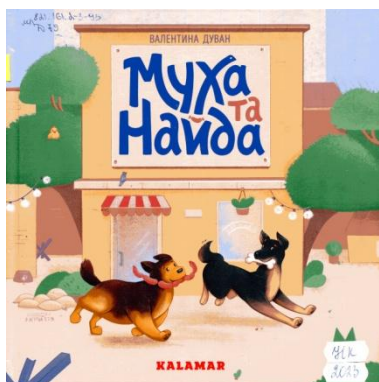
Українське містечко, в якому мешкає Андрій із бабусяю Аллою, окупували російські загарбники. Вони вбивають мирних людей, нещадно мародерять і при цьому запевняють, що прийшли нас «освободити». Від їхнього свавілля потерпають не лише люди, а й привидка Явдуся, з якою Андрій заприятелював і назвав її Привидусею. Вона допомагає хлопчикові знаходити дрова, щоб бабуся могла приготувати на вогнищі їжу. Андрій із Привидусею навіть умудряються передати ЗСУ таємну інформацію про розташування штабу ворога, лише при цьому Андрій випадково розкриває таємницю того, хто така Явдуся насправді...

Долгопол Н. Стешка, дочка винахідника : оповідання / Н. Долгопол ; худож. І. Руда. – Київ : Портал, 2023. – 96 с. : іл.

Стешка живе з татом – відомим на весь Київ інженером. Вона майже не виходить із дому, не має друзів, але кому потрібні ті друзі, якщо є гарні сукні й розумні книжки? Та одного разу тато зникає. Кажуть, його викрали люди короля й відвезли аж у Варшаву. Стешка не сидітиме склавши руки, а вирушить у небезпечну мандрівку через міста й села, щоб знайти батька. Так починається її подорож українськими землями доби бароко. Вона побачить міста й фортеці, простолюд і шляхту, вистави і святкування; помалу пізнає людські взаємини, дружбу і прийняття. Шукаючи батька, вона знайде щось більше...

Дуван В. Муха та Найда : оповідання / В. Дуван. – Київ : Каламар, 2023. – 80 с. : іл.

Друзі, це зворушлива історія про двох київських безпритульних собак, які нарешті стали домашніми та щасливими. Історію цю засновано на реальних подіях і завершується вона короткою пам'яткою про те, як потрібно допомагати безпритульним тваринам. Ми з вами часто чуємо, що тварини – це брати наші менші. Тому ми повинні піклуватися про них та оберігати їх.

Єгорушкіна К. Пічка: повість / К.В.Єгорушкіна; іл. Б. Бондар. – Київ : Портал, 2023. – 36 с. : іл.

У кожній українській хаті піч займала центральну позицію і виконувала чимало функцій. Її шанували й доглядали, у ній пекли хліб і на ній лікувалися. Навіть коли приходить війна і руйнує все, піч залишається - і довкола неї відроджується життя.

Журенко О. Від Змія до Мачухи : українські вірування в міфах і казках : оповідання / О. Журенко ; іл. О. Черкун. – Харків : Основа, 2023. – 79 с. : іл.

Книжка містить 28 ілюстрованих оповідань, у яких знайомі вам з дитинства герої українських казок, міфів і легенд постають зовсім у новому світлі. Ви часто дізнаєтеся про них, коли читає казки, але не завжди розумієте глибинний зміст цих імен і персонажів. Саме через них наші пращури формували світогляд і доносили розуміння світу, виховували, вчили. Ці оповідання допоможуть вам зрозуміти, що мудрість, розум, спостережливість, винахідливість, гордість, воля українського народу - все це має глибоке коріння й вартє того, щоб розвивати й плекати його у собі. Автор запрошує вас, діти, поринути у світ міфів і казок, де на вас чекає багато відкриттів.

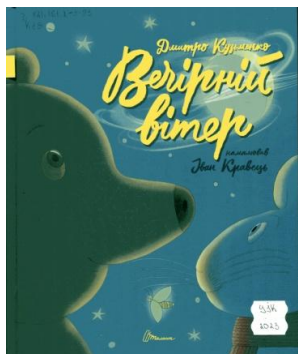
Захарук А. В. Хвости. Найперший детектив : оповідання / А.В. Захарук ; худож. О. Шкаврон. – Київ : Час Майстрів, 2023. – 40 с. : іл. – (Я граюся, я вчуся).

Ця історія познайомить вас, маленькі читачі, з жанром детективу. Вона навчить вас відрізнати дерева за листками, а тварин - за слідами і хвостами. Ви дізнаєтесь багато цікавого про гриби, ягоди, комах, рослин, а ще книга запросить вас до активної участі у розв'язанні завдань, з якими стикаються її герої. Вау-ефект від книжки забезпечить доповнена реальність - про кожну тваринку можна переглянути коротке відео, яке зафільмував робопес - головний герой книжки. Він вирушив до лісу знімати на відео цікавинки для свого господаря, познайомився з місцевим детективом їжаком і допоміг йому розкрити заплутану справу про

зникнення хвоста ящірки. Ви станете активними учасниками цієї історії, адже з нею треба взаємодіяти: відповідати на запитання, шукати підказки, дивитися відео. Тож мерщій розплутувати таємничі загадки!

Кузьменко Д. Вечірній вітер : оповідання / Д. Кузьменко ; іл. І. Кравець. - Харків : Юнісофт, 2023. - 64 с. : іл. - (Найкращий подарунок).

Наприкінці осені Мама-Ведмедиця облаштовує Ведмедикові новий барліг. Він уперше зимуватиме сам. Йому страшно й самотньо, та він з усіх сил прагне навчитися давати собі раду. І коли йому нарешті вдається налагодити самостійне життя, раптом для нього й усіх лісових мешканців розпочинається інше, набагато серйозніше випробування. Ліс більше ніколи не стане таким, як був раніше. Але чому? Дізнаєтесь прочитавши книжечку. Вона про дім і дружбу, про сміливість боротися за тих, кого любиш. А ще про те, що можна прочитати тільки поміж слів.

Курило І. Б. Неймовірні пригоди Кексика та його друзів : казки / І. Б. Курило ; худож. О. Кондратенко, Т. Виговська. - Біла Церква : Час Змін Інформ, 2023. - 88 с. : іл.

Друзі, історію України цікавіше вивчати з казками та легендами. Тож пропонуємо вам саме таку книжку. На прохання сусідських хлопчиків кіт Кексик створює у дворі клуб любителів історії України. У клубі друзі діляться пригодами та розповідають про події, які відбулися на Київщині в перші місяці війни. Тут і спогади про чудові мирні дні в Ірпені, та евакуацію його мешканців на початку війни. Розповідь про річки Ірпінь та Стугна. Ви познайомитеся з Васильківським півником і зустрінетесь з героями-тваринками. Дізнаєтесь про Чорнобаївку та про історію Змієвих валів. А також познайомитеся з психологинєю, хом'ячихою Буською. В історичні розповіді вплітаються казки. Тут і казка про Привида, про Байрактара, про Героїв та про нову міфологічну істоту «Бавовнятко». Тож мерщій разом із автором вивчати історію України!

Лебедева О. А. Листи Катрусі до святого Миколая та бабусі : казка / О. А. Лебедева. - Київ : Час Майстрів, 2023. - 40 с. : іл. - (Книга Нового року).

Маленька Катруся ще не вміє писати. Та це не біда, адже листа можна й намалювати! Не лише святому Миколаю, а й Бабусі, що захворіла й не може приїхати на свята. Дівчинка розуміє котячу мову й вірить, що святий Миколай здійснює заповітні бажання, але ще не знає, що листи, надіслані з любов'ю, приховують у собі дивовижну силу... Та скоро Катруся відкриє цю таємницю, адже тепер вона, як доросла, має ключ — ключ від поштової скриньки.

Луцевська О. В. Оця Майя кіно знімала : повість / О. В. Луцевська ; іл. О. Васіна. - Київ : Видавництво, 2023. - 64 с. : іл. - (Для дітей).

Цікава історія про незвичайні пригоди маленької дівчинки Майї - режисерки, акторки і фотографині з Києва, яка разом зі своїми батьками змушена залишити рідний дім. Попереду на них чекає Америка, а там - невідомість. Але Майї допомагає її багата уява і хвацьке вміння помічати оригінальне у буденному. А ще у неї є нафантазована подруга-кицька, яка веде її до мрії - знімати людей і тварин, а згодом і привідкриє справу її життя - кінорежисуру. Друзі, ця повість про те, що фантазія допомагає долати труднощі, і що найзаповітніші мрії стають реальністю, якщо докладати зусиль, і ще про те, що людина здатна на все, чого бажає її серце!

Міхаліцина К. Дім для Зозулі : оповідання / К. Міхаліцина ; худож. С. Прянік. – Київ : Портал, 2023. – 64 с.

Це книжка для сімейного читання, яка допоможе делікатно познайомити дітей із проблематикою прийомних сімей і родинних стосунків. Вона розповідає про звичайну українську сім'ю яка мешкає у 1980-х роках: мама, тато, малий син і бабуся. Вони приймають у свою родину дівчинку з дитбудинку. Для цього батькам потрібно буде порозумітися між собою, усе пояснити синові й заручитися його прийняттям, здолати зовнішні перепони та нерозуміння і наповнити своїм теплом ціле людське життя. Текст цього твору транслює важливе послання: ми разом, сім'я - це опора, поруч люди, які підтримають, кожна людина - великий і неповторний світ.

Музиченко А. М. Врятовані хвостики : повість-казка / А. М. Музиченко ; іл. М. С. Шутурма. – Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2023. – 48 с. : іл.

Кудлатий кіт Борисюк мешкає у Виставковому центрі у Києві в приміщенні льодової арени. Одного ранку він виявляє, що в сусідньому павільйоні волонтери облаштували тимчасовий притулок для тварин, яких евакуювали зі щойно звільнених від російських окупантів територій. Звісно ж, Борисюк іде знайомитися - і йому відкриваються щемкі історії тварин, урятованих з епіцентру бойових дій. Ці історії, створені на основі реальних подій, глибоко зворушливі, а водночас із м'якою й теплою усмішкою - так, щоб розчулити, та не травмувати вас, маленькі читачі.

Павленко М. Василина та трипільський слід : оповідання / М. Павленко ; іл. О. Музиченко. – Київ : Портал, 2023. – 72 с. : іл.

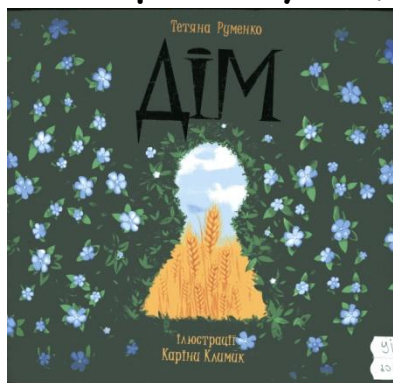
Друзі, ця книжечка познайомить вас із загадковими трипільцями, які жили тисячу років тому на українських землях. Кішка Василина, яка живе в Легедзинському музеї і добре знається на трипільській культурі, розповість вам про них. Із її

розповідей ви дізнаєтесь - якими ж були ті трипільці та як їх вивчають сучасні науковці. А ще вона покаже цікаві експонати. Щоправда, серед них є один дуже страшний! Вам цікаво дізнатися що це? То мерщій знайомтеся з Василиною та її розповіддю!

Руменко Т. Дім : повість / Т. Руменко ; худож. К. Климик. - Павлоград : Мушля, 2023. - 88 с. : іл.

«Дім» - це історія-нагадування про дивовижні вчинки кожного українця. Придивіться лишень: ось наша країна. Одного дня вона перетворилася на звичайнісінький маленький будинок. А онде шкутильгають потворні монстри. Вони надумали знищити нашу країну-дім. Чи здійсняться підступні наміри лиходіїв? Як гадаєте? Звісно, що ні! Зараз у ваших руках історія численних героїських учинків - наших із вами вчинків, які ведуть до перемоги у війні світла над темрявою. Це історія про нас - наш супротив і нашу перемогу. Перемогу, що змінює світ.

Ткачук Г. С. Щури, Кнури і Миша : оповідання / Г. С. Ткачук ; іл. IRYNA SADOVA. - Київ : Портал, 2023. - 64 с. : іл.

Ця весела і водночас сумна повість познайомить вас із реаліями життя київських дітей XIII століття, їхніми розвагами, буденною працею та випробовуваннями, які випали на їхню долю.

Топська Н. Жила-була родина : оповідання] / Н. Топська ; худож. Л. Погребняк. - Київ : ТОВ «КТБ «Альфа», 2023. - 64 с. : іл.

Запрошуємо вас, друзі, познайомитися з сучасною родиною - зі своїми проблемами, радощами, буднями та святами. Усі домочадці потрапляють у різні ситуації, помиляються, шукають правильні рішення, вчаться домовлятися, підтримуючи одне одного. Саме тому в їхній домівці завжди панує неповторне відчуття затишку та тепла, котре притаманне по-справжньому щасливій родині.

Фінберг О. Бучик у місті Лева : оповідання / О. Фінберг ; худож. В. Єсіпова-Левич. – Київ : Дух і літера, 2023. – 56 с. : іл.

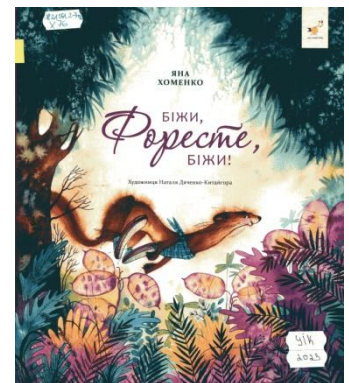
Діти, ви знайомі з котом Бучиком? Він – справжній друг – відданий, кмітливий, безстрашний. Попри небезпеку, страх, біль неминучих втрат він, впевнений у перемозі, робить усе можливе для її наближення. Ця книга – продовження його пригод. Цього разу він розповідає про відрядження до Львова, про свої враження від міста, про нові знайомства та пригоди.

Особиста історія Бучика – це частина історії країни. Разом із читачами він дорослішає, міцнішає. А ми із захватом будемо спостерігати за його пригодами, за його друзями та побратимами.

Хоменко Я. Біжи, Форесте, біжи! : пригод. повість / Я. М.Хоменко ; худож. Н. Дяченко-Китайгора. – Київ : Час Майстрів, 2023. – 132 с. : іл. – (Рекомендуємо прочитати).

Разом із героями повісті, ви вирушите до казкового лісу, де життя звірів схоже на життя звичайних людей. Вони будують стосунки з рідними й однолітками, сваряться і миряться, розважаються і втрапляють у різні халепи. Прочитавши книжку, ви дізнаєтесь, що спільного між найшвидшим у лісі горностаєм, розумною мишкою та буркотливим пташеням. Чи зможуть вони зберегти свою неочікувану дружбу, врятувати рідний ліс і вибороти право бути собою?

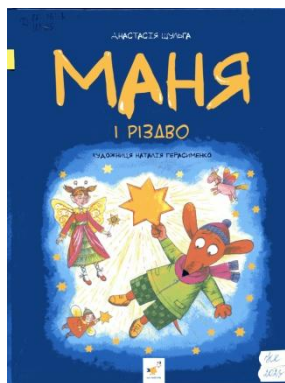

Хоменко Я. Такі, як ми. Про тварин та їхні характери : збірка нарисів / Я. Хоменко ; худож. О.К.Прокопчук. – Київ : Час Майстрів, 2023. – 176 с. : іл. – (Відкривай).

Цю книжку надиктували тварини! Поки вони позували художниці й розповідали про себе, авторка записувала кожне слово. Тепер ви можете прочитати історії з життя ледачкуватого кота Моні, суворого леопарда Аджая або ж навіть загадкової п'явки Естель. Пізнаючи природу, ви пізнаєте себе. Тож погляньте на тварин як на особистостей та знайдіть в собі спільні з ними риси. Спостереження за поведінкою тварин і пізнання їхніх характерів допомагає вам краще розуміти себе та інших людей. Ця збірка історій підтримає вас на шляху щоденних відкриттів, адже її неймовірно харизматичні герої розповідають наукові факти про себе цікаво та з гумором. Тож мерщій, відкриймо щось новеньке в своєму характері.

Шульга А. Маня і Різдво : казкова повість / А. Л. Шульга ; худ. Н. Герасименко. – Київ : Час Майстрів, 2023. – 72 с. : іл. – (Книга Нового року).

Найріздвяніша пригода починається в чарівному місті Фестбург. Там століттями твориться магія, живуть ельфи і феї, там працює німецький колега святого Миколая – Вайнахтсман. Разом із головною героїнею історії – непосидючою і трохи легковажною собачкою, ви, діти, поринете у вир пригод, відчуєте атмосферу Різдвяних свят, дізнаєтесь, як творяться дива, навчитеся дарувати радість та відрізняти справжні добрі справи від підробних. Вас чекає безліч пригод і одна, зате велика халепка. А яка? Дізнаєтесь прочитавши цю казкову повість.

Укладач В. Є. Щербак
Редактор В. С. Тарасова
Відповідальна за випуск Т. А. Жайворонок